ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 3ης Ιουλίου 1979 *

Στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 185/78 έως 204/78,

που έχουν ως αντικείμενο αιτήσεις του Economische Politierechter του Arrondissementsrechtbank του Ρόττερνταμ προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με τις οποίες ζητείται, στο πλαίσιο των ποινικών δικών που εκκρεμούν ενώπιον του παραπέμποντος δικαστού κατά των

J. Van Dam en Zonen (υποθέσεις 185/78 και 186/78),

J. en W. Lokker Corneliszonen (υποθέσεις 187/78 και 188/78),

Rederij Delta BV (υπόθεση 189/78),

Gebr. J. en W. Melissant (υποθέσεις 190/78 και 191/78),

C. Tania Jaczn en Zonen (υπόθεση 192/78),

Jan Tanis, αλιέως (υπόθεση 193/78),

Gebr. Van der Klooster (υπόθεση 194/78),

Jac. Van der Klooster en Zoon (υπόθεση 195/78),

Jac. Tanis, Kmrszn en Zonen (υπόθεση 196/78),

Jan Grinwis, αλιέως (υπόθεση 197/78),

Anthonij Redert, αλιέως (υπόθεση 198/78),

A. Redert en G. Tanis (υπόθεση 199/78),

Joh. en Kr. Orgers Gerritzonen (υπόθεση 200/78),

Visserijbedrijf Wisselvalligheid BV (υπόθεση 201/78),

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

Johannes Tanis, αλιέως (υπόθεση 202/78),

Johannes Grinwis, αλιέως (υπόθεση 203/78),

Adam't Mannetje, αλιέως (υπόθεση 204/78),

με έδρα ή κατοικία όλων το Goedereede,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 102 της από 22 Ιανουαρίου 1972 πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως και των προσαρμογών των συνθηκών, καθώς και ορισμένων κανόνων κοινοτικού δικαίου, σε σχέση με ορισμένα εθνικά μέτρα περί ποσοστώσεων για την αλιεία γλωσσών και πησών στη Βόρεια Θάλασσα,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους H. Kutscher, πρόεδρο, J. Mertens de Wilmars και Mackenzie Stuart, προέδρους τμήματος, P. Pescatore, M. Sørensen, A. O'Keeffe, G. Bosco, A. Touffait και T. Koopmans, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. Reischl
γραμματέας: A. Van Houtte

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με μία σειρά 20 αποφάσεων που εκδόθηκαν στις 18 Ιουλίου 1978 και περιήλθαν στο Δικαστήριο στις 14 Σεπτεμβρίου του ιδίου έτους, ο Economische Politierechter του Arrondissementsrechtbank του Ρόττερνταμ υπέβαλε στο Δικαστήριο, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 5 της Συνθήκης ΕΟΚ και του άρθρου 102 της Πράξεως Προσχωρήσεως, προκειμένου να κρίνει κατά πόσο συμβιβάζονται προς το κοινοτικό δί-

καιο κανονιστικά μέτρα που έλαβε η Ολλανδική Κυβέρνηση με σκοπό να περιορίσει την αλιεία γλώσσας και πησού στην περιοχή της Βόρειας Θάλασσας.

2 Από το φάκελο της δικογραφίας προκύπτει ότι ασκήθηκαν ποινικές διώξεις ενώπιον του Economische Politierechter κατά 20 αλιευτικών επιχειρήσεων και αλιέων για παραβίαση των ολλανδικών κανονιστικών διατάξεων που καθόριζαν, για το έτος 1978, ποσοστώσεις για την αλιεία γλωσσών και πησών στην περιοχή της Βόρειας Θάλασσας, δηλαδή, της «υπουργικής αποφάσεως περί προσωρινής ρυθμίσεως για τον περιορισμό της αλιευτικής δραστηριότητας όσον αφορά τις γλώσσες και τους πησούς για το έτος 1978» και της «υπουργικής αποφάσεως περί προσωρινής ρυθμίσεως των ποσοστώσεων για τις αλιευόμενες στη Βόρεια Θάλασσα γλώσσες και τους πησούς, για το έτος 1978». Ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, οι κατηγορούμενοι αμύνθηκαν επικαλούμενοι το γεγονός ότι, εφόσον η μεταβατική περίοδος του άρθρου 102 της Πράξεως Προσχωρήσεως έληξε την 1η Ιανουαρίου 1978, η λήψη μέτρων για την προστασία των θαλασσίων βιολογικών πόρων ενέπιπτε στην αρμοδιότητα της Κοινότητας. Κατά συνέπεια, το ολλανδικό κράτος δεν είχε πλέον εξουσία να θέσει σε ισχύ τις κανονιστικές διατάξεις που αποτελούν τη βάση των ποινικών διώξεων. Περαιτέρω, οι κατηγορούμενοι ισχυρίζονται ότι, ακόμα και αν υποτεθεί πως τέθηκαν νομίμως σε ισχύ, οι ολλανδικές διατάξεις δεν συμβιβάζονται προς το κοινοτικό δίκαιο διότι συνιστούν διάκριση εις βάρος των Ολλανδών αλιέων, δεδομένου ότι τα άλλα κράτη μέλη εφαρμόζουν λιγότερο αυστηρές διατάξεις στην ίδια θαλάσσια ζώνη.

3 Προκειμένου να τάμει την εν λόγω διαφορά ο Economische Politierechter υπέβαλε στο Δικαστήριο τα εξής τρία ερωτήματα:

1) Πότε έληξε η προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 102 της πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως και προσαρμογής των Συνθηκών;

2) Βασίζονται τα μέτρα που θεσπίστηκαν δυνάμει του Reglement zee- en kustvisserij (κανονισμός περί ρυθμίσεως της θαλάσσιας και παράκτιας αλιείας) του 1977 (Stb. 666), και περιέχονται στο Beschikking voorlopige regeling vangstbeperking tong en schol (υπουργική απόφαση περί προσωρινής ρυθμίσεως για τον περιορισμό της αλιευτικής δραστηριότητας όσον αφορά τις γλώσσες και τους πησούς) 1978 και στο Beschikking voorlopige regeling contigentering tong en schol Noordzee (Stcrt. 1977, 255) (υπουργική απόφαση περί προσωρινού καθορισμού ποσοστώσεων για τις γλώσσες και τους πησούς που αλιεύονται στη Βόρειο Θάλασσα) σε κοινοτικές διατάξεις ή σε υποχρεώσεις που έχουν επιβληθεί στα κράτη μέλη από την Κοινότητα βάσει Συνθηκών, κατά την έννοια του άρθρου 5 της Συνθήκης ΕΟΚ, ή σε αρμοδιότητες που έχει αναγνωρίσει η Κοινότητα στα κράτη μέλη;

3) Συμβιβάζονται οι προαναφερθείσες διατάξεις προς το κοινοτικό δίκαιο από άποψη περιεχομένου;

Επί του πρώτου ερωτήματος (ερμηνεία του άρθρου 102 της Πράξεως Προσχωρήσεως)

4 Κατά το άρθρο 102 της Πράξεως Προσχωρήσεως, «το αργότερο από το έκτο έτος μετά την προσχώρηση, το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής, καθορίζει τους όρους ασκήσεως αλιευτικών δραστηριοτήτων για να εξασφαλίσει την προστασία των αλιευτικών αποθεμάτων και τη διατήρηση των βιολογικών πόρων της θαλάσσης. Ο προσδιορισμός της προθεσμίας που προβλέπει η εν λόγω διάταξη παρουσιάζει δυσκολίες λόγω του ότι το κείμενό της δεν αναφέρεται σε συγκεκριμένο χρονικό σημείο, αλλά σε μία περίοδο την οποία προσδιορίζει η έκφραση «έκτο έτος μετά την προσχώρηση». Η έκφραση αυτή μπορεί να θεωρηθεί ότι αναφέρεται είτε στην έναρξη είτε στο πέρας του έτους αυτού, δηλαδή στην 1η Ιανουαρίου ή την 31η Δεκεμβρίου 1978. Ωστόσο, το πρόβλημα αυτό μπορεί να επιλυθεί με αναφορά στη γενική ρήτρα του άρθρου 9 της Πράξεως Προσχωρήσεως, η παράγραφος 2 του οποίου ορίζει ότι «με την επιφύλαξη των ημερομηνιών, προθεσμιών και ειδικών διατάξεων που προβλέπονται στην παρούσα πράξη, η εφαρμογή των μεταβατικών μέτρων λήγει στο τέλος του έτους 1977». Από το συνδυασμό των δύο διατάξεων προκύπτει ότι ο καθορισμός μιας ειδικής προθεσμίας από το άρθρο 102 θα εστερείτο πρακτικής σημασίας αν η λήξη της προθεσμίας αυτής συνέπιπτε με τη γενική λήξη που ορίζεται από το άρθρο 9, παράγραφος 2, δηλαδή την 31η Δεκεμβρίου 1977. Κατά συνέπεια, η προθεσμία του άρθρου 102 δεν μπορεί να έχει κάποια πρακτική σημασία παρά μόνο αν η έκφραση «το αργότερο από το έκτο έτος μετά την προσχώρηση θεωρηθεί ότι αναφέρεται όχι στην έναρξη αλλά στο πέρας του έκτου έτους, δηλαδή στην 31η Δεκεμβρίου 1978.

5 Επομένως, στο πρώτο ερώτημα θα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 102 της πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως και των προσαρμογών των συνθηκών έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 1978.

Επί του δευτέρου ερωτήματος (αρμοδιότητα)

6 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι τα πραγματικά περιστατικά που προκάλεσαν τις ποινικές δίκες που εκκρεμούν ενώπιον του Economische Politierechter τοποθετούνται χρονικά σε μία περίοδο κατά την οποία δεν είχε ακόμα λήξει η μεταβατική προθεσμία του άρθρου 102.

7 Θα πρέπει, ωστόσο, να ληφθεί επίσης υπόψη το γεγονός ότι κατά την κρίσιμη περίοδο, το Συμβούλιο δεν είχε θέσει σε ισχύ τα μέτρα προστασίας που προβλέ-

ponται από το άρθρο 102. Το γεγονός αυτό προκάλεσε μία αβέβαιη νομική κατάσταση χωρίς, ωστόσο, να οδηγήσει σε νομικό κενό από την άποψη του κοινοτικού δικαίου. Το Δικαστήριο, στην από 16 Φεβρουαρίου 1978 απόφασή του (υπόθεση 61/77, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας, Jurispr. σ. 417, σκέψεις 28 έως 37 και 56 έως 68), όρισε το εφαρμοστέο επί του θέματος δίκαιο και τον τρόπο κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Κοινότητας και των κρατών μελών. Συνεπώς, κατά τη διάρκεια του έτους 1978 τα κράτη μέλη είχαν το δικαίωμα και την υποχρέωση να λαμβάνουν, το καθένα στο χώρο όπου εκτείνεται η δικαιοδοσία του, όλα τα συμβιβαζόμενα προς το κοινοτικό δίκαιο μέτρα για την προστασία των βιολογικών πόρων της θάλασσας και, ειδικότερα, να καθορίζουν ποσοστώσεις για την αλιεία που θα εφαρμόζονταν στις επιχειρήσεις και τους αλιείς που υπάγονταν στην εξουσία τους.

8 Επομένως, στο δεύτερο ερώτημα θα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η λήψη μέτρων σαν αυτά που αποτελούν το αντικείμενο των εθνικών κανονιστικών διατάξεων στις οποίες αναφέρεται ο παραπέμπων δικαστής ενέπιπτε, κατά την κρίσιμη περίοδο, στην αρμοδιότητα των κρατών μελών.

Επί του τρίτου ερωτήματος (ουσιαστικές προϋποθέσεις απορρέουσες από το κοινοτικό δίκαιο)

9 Από το φάκελο της δικογραφίας και τα επιχειρήματα που εξέθεσαν οι κατηγορούμενοι ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου προκύπτει ότι, τα μέτρα προστασίας που τέθηκαν σε ισχύ στις Κάτω Χώρες για το έτος 1978 επικρίνονται ως συνεπαγόμενα διακρίσεις εις βάρος των Ολλανδών αλιέων, εφόσον άλλα κράτη μέλη εφήρμοζαν λιγότερο αυστηρές διατάξεις στο θέμα αυτό. Κατά συνέπεια, οι αλιείς που δεν υπάγονταν στη δικαιοδοσία των ολλανδικών αρχών μπορούσαν να επιδίδονται, ακόμα και στα ύδατα που ανήκουν στη ζώνη αλιείας των Κάτω Χωρών, σε αλιευτικές δραστηριότητες υπό όρους ευνοϊκότερους απ' ό,τι οι Ολλανδοί αλιείς. Οι κατηγορούμενοι θεωρούν, κατά συνέπεια, ότι η ολλανδική κανονιστική ρύθμιση προσκρούει στην αρχή του άρθρου 7 της Συνθήκης ΕΟΚ η οποία, κατ' αυτούς, θα πρέπει να εξασφαλίζει την ίση μεταχείριση των υπηκόων όλων των κρατών μελών.

10 Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι η λήψη εναρμονισμένων μέτρων προστασίας σε κοινοτικό επίπεδο, σε συνεννόηση με την Επιτροπή, βασίζεται στην κατανομή των ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών, υπό την έννοια ότι κάθε κράτος μέλος ελέγχει, στην παρούσα φάση, σύμφωνα με τους κανόνες της δικής του εθνικής νομοθεσίας επί θεμάτων ποσοστώσεων για την αλιεία, τα αλιεύματα που εκφορτώνονται στα λιμάνια του. Δεν πρέπει να θεωρείται αντίθετη προς την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων η εφαρμογή μιας εθνικής νομοθεσίας της οποίας το σύμφωνο προς το κοινοτικό δίκαιο κατά τα άλλα δεν αμφισβητείται, για το λόγο ότι, κατά τους ισχυρισμούς των ενδιαφερομένων, άλλα

κράτη μέλη εφαρμόζουν λιγότερο αυστηρές διατάξεις. Ανισότητες του είδους αυτού, εάν υποτεθεί ότι υφίστανται, θα πρέπει να εξαλείφονται μέσω των διαβουλεύσεων που προβλέπονται στο παράρτημα VI της αποφάσεως της Χάγης για την οποία γίνεται λόγος στην προαναφερθείσα απόφαση, αλλά δεν μπορούν να στηρίξουν την αιτίαση περί διακρίσεων ως προς διατάξεις κράτους μέλους το οποίο εφαρμόζει, κατά τον ίδιο τρόπο επί όλων των προσώπων που υπάγονται στη δικαιοδοσία του, τις διατάξεις που έχει θεσπίσει σχετικά με τις ποσοστώσεις για την αλιεία.

11 Επομένως, στο τρίτο ερώτημα θα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι εθνικές διατάξεις, σαν τις ολλανδικές κανονιστικές διατάξεις επί θεμάτων ποσοστώσεων για την αλιεία στις οποίες αναφέρθηκε το εθνικό δικαστήριο, δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι εισάγουν διακρίσεις, εφόσον εφαρμόζονται κατά τον ίδιο τρόπο επί όλων των αλιέων που υπάγονται στη δικαιοδοσία του κράτους μέλους το οποίο αφορά η εκάστοτε υπό κρίση υπόθεση.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε ο Economische Politierechter του Arrondissementsrechtbank του Ρόττερνταμ με αποφάσεις του της 18ης Ιουλίου 1978, αποφαίνεται:

1) Η προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 102 της πράξεως της 22ας Ιανουαρίου 1972 περί των όρων προσχωρήσεως και των προσαρμογών των συνθηκών έληξε την 31η Δεκεμβρίου 1978.

2) Η λήψη μέτρων σαν αυτά που αποτελούν το αντικείμενο του «Beschikking voorlopige regeling vangstbeperking tong en schol 1978» (διάταγμα περί προσωρινής ρυθμίσεως του περιορισμού της αλιείας γλωσσών και πησών για το έτος 1978) και του «Beschikking voorlopige regeling contingentering tong en schol Noordzee 1978» (διάταγμα περί προσωρινής ρυθμίσεως των ποσοστώσεων για τις αλιευόμενες στη Βόρεια Θάλασσα γλώσσες και τους πησούς, για το έτος 1978) που εκδόθηκαν στις 29 Δεκεμβρίου 1977, ενέπιπτε, κατά την κρίσιμη περίοδο, στην αρμοδιότητα των κρατών μελών.

3) Εθνικές διατάξεις, σαν τις ολλανδικές κανονιστικές διατάξεις επί θεμάτων ποσοστώσεων για την αλιεία της 29ης Δεκεμβρίου 1977, δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι εισάγουν διακρίσεις, εφόσον εφαρμόζονται κατά τον ίδιο τρόπο επί όλων των αλιέων που υπάγονται στη δικαιοδοσία του κράτους μέλους το οποίο αφορά η εκάστοτε υπό κρίσιν υπόθεση.

Κρίθηκε από το Δικαστήριο στο Λουξεμβούργο στις 3 Ιουλίου 1979.

Kutscher Mertens de Wilmars Mackenzie Stuart Pescatore

Sørensen O'Keeffe Bosco

Touffait Koopmans

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 3 Ιουλίου 1979.

Ο γραμματέας
A. Van Houtte

Ο Πρόεδρος
H. Kutscher